

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **Ing. R. V.**, narozen X
bytem X
zastoupen advokátkou Mgr. Lucií Wolfovou
sídlem Maříkova 1899/1, Brno

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo nám. 3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 5. 2021, č. j. JMK 69683/2021, sp. zn. S-JMK 62130/2021 OSŽP/DK

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce napadá v záhlaví uvedené rozhodnutí žalovaného, kterým zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Brna, Živnostenského úřadu města Brna (dále jen

„živnostenský úřad“) ze dne 9. 3. 2021, č. j. MMB/0114022/2021. Uvedeným rozhodnutím živnostenský úřad podle § 58 odst. 1 písm. a) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „živnostenský zákon“), zrušil žalobci živnostenské oprávnění k provozování živnosti s předmětem podnikání „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ z důvodu, že již nesplňuje všeobecnou podmínku provozování živnosti podle § 6 odst. 1 písm. b) živnostenského zákona, tj. podmínku bezúhonnosti ve smyslu § 6 odst. 2 téhož zákona.

II. Obsah žaloby

2. Žalovaný namítá nezákonnost rozhodnutí správních orgánů s tím, že jsou způsobilá zasáhnout do jeho ústavně garantovaných práv podnikat a obstarávat si prostředky k živobytí ve smyslu čl. 26 Listiny základních práv a svobod.
3. Žalovaný tvrdí, že mu byl rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2020, č. j. 5 T 181/2019-528, s právní mocí ke dni 2. 7. 2020, podle § 209 odst. 4 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“) uložen trest odnětí svobody v trvání 2,5 roku, přičemž podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku se mu výkon tohoto trestu podmíněně odložil se zkušební dobou 2,5 roku. Uvedeným rozsudkem žalobci nebyl uložen žádný trest zákazu činnosti spočívající v zákazu podnikání podle živnostenského zákona (nebo jiných zákonů) na soudem stanovenou dobu ve smyslu § 73 trestního zákoníku.
4. Žalobce dále namítá, že po nabytí právní moci shora zmíněného rozsudku byl žalobce nucen rozvázat spolupráci se subjektem, pro něhož prováděl výkon činnosti vázaného zástupce podle zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podnikání na kapitálovém trhu“), a zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o doplňkovém penzijním připojištění“), s obchodní společností INSIA PLUS s.r.o., v souladu s upozorněním České národní banky na zjištěné nedostatky ze dne 12. 2. 2021, č. j. 2021/015296/CNB/650, sp. zn. S-Sp-2021/00036/CNB/655. Pokud by tedy soud nezrušil rozhodnutí správních orgánů, byl by žalobce potrestán třikrát – podmíněným trestem odnětí svobody, nemožností vykonávat činnost vázaného zástupce a pojišťovacího zprostředkovatele a nemožnost provozovat jakékoli jiné, obsahově nesouvisející, živnostenské podnikání. To vše i přesto, že byl odsouzen pouze k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Napadená rozhodnutí ukládají žalobci další trest, který nemá preventivní funkci ochrany společnosti, ale převládá složka represivní, aby byl pachatel potrestán co nejprísněji na základě co nejvíce trestních i netrestních zákonů.
5. Podle žalobce jeho trestní odsouzení za spáchání skutku v souvislosti s výkonem jeho činnosti vázaného zástupce podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu a zákona o doplňkovém penzijním připojištění nesouvisí se zrušeným živnostenským oprávněním pro živnost volnou s předmětem podnikání Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona s obory podnikání: Zprostředkování obchodu a služeb; Velkoobchod a maloobchod; Nákup, prodej, správa a údržba nemovitostí; Poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků; Reklamní činnost, marketing, mediální zastoupení. Ekonomická činnost, v rámci které došlo ke spáchání trestného činu, spadá do pojišťovnictví (regulovaného jinými zákony než živnostenským zákonem), a proto nespadá do živnosti volné s předmětem podnikání Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, resp. nespadá do žádného

shora zmíněných oborů podnikání regulovaných živnostenským zákonem. Žalovaný provedl extenzivní výklad § 6 živnostenského zákona, když pojem „souvislost s podnikáním“ vztáhnul k podnikání podle zákona č. 89/2012, občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). Živnostenské úřady protiprávně a v rozporu s principy právního státu paušálně ruší živnostenská oprávnění trestně odsouzeným podnikatelům, aniž by skutečně zkoumaly, nakolik byl ten který skutek spáchán v souvislosti s konkrétním podnikáním (nikoliv s pouhým odkazem na obecnou definici podnikání v občanském zákoníku). Pro trestně odsouzené podnikatele znamená paušální rušení živnostenských oprávnění fakticky totéž, jako kdyby jim trestní soud uložil trest zákazu činnosti podle § 73 trestního zákoníku. Pokud by byl přijat široký výklad pojmu „podnikání“, nebylo by nutné ukládat odsouzeným podnikatelům v trestních rozsudcích trest zákazu činnosti, protože tento jim bude „uložen“ živnostenským úřadem (byť terminologicky označen jinak a podle jiného, ne-trestního zákona). Je absurdní, že v důsledku zrušení živnostenského oprávnění nemůže žalobce ani sepsat odborný posudek (Poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků) nebo prodávat v trafice (Velkoobchod a maloobchod) – přičemž skutek nebyl spáchán v souvislosti s žádnou takovou ekonomickou činností.

6. Žalobce uvádí, že má předmětné živnostenské oprávnění od roku 2000, přičemž se asi 25 let (asi od roku 1995) živil v oboru pojišťovnictví a v jiných ekonomických odvětvích nemá žádné pracovní zkušenosti. zrušení živnostenského oprávnění pro žalobce znamená definitivní nemožnost vykonávat ekonomickou činnost vlastními silami, a to v takové intenzitě, kterou žalobce pociťuje jako zásah do jeho práva podnikat a obstarávat si prostředky k živobytí prací ve smyslu čl. 26 Listiny základních práv a svobod. V případě, že soud nezruší rozhodnutí správních orgánů, bude žalobce nucen evidovat se na Úřadu práce ČR, což je stav způsobilý v konečném důsledku zasáhnout i do jeho ústavně garantovaného práva na soukromý a rodinný život.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný navrhuje podanou žalobou zamítnout, jelikož vznesené námitky považuje za nedůvodné. Podle žalovaného námitky žalobce vychází ze shodné argumentační základny jako v řízení odvolacím. Žalovaný odkazuje na napadené rozhodnutí a argumentuje ke každému žalobnímu bodu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

8. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.), a sice souhlasu účastníků.
9. Dle § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba je částečně důvodná.
10. Soud nejprve stručně nastíní skutkový stav, jak vyplynul z napadeného rozhodnutí a ze správního spisu, a to v rozsahu potřebném pro následné posouzení věci.

11. Rozhodnutí živnostenského úřadu bylo vydáno na podkladě výše zmíněného rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2020, č. j. 5 T 181/2019-528, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 2. 7. 2020, č. j. 9 To 107/2020, kterým byl žalobce odsouzen pro zločin podvodu podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku formou pomoci dle § 24 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku. Za tento trestný čin soud uložil žalobci podle § 209 odst. 4 trestního zákoníku trest odnětí svobody v trvání 2,5 roku, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 2,5 roku.
12. Živnostenský úřad v prvostupňovém rozhodnutí konstatoval, že jak plyne z předmětného rozsudku, žalobce spáchal uvedený trestný čin společně s další osobou, když usnadnil jinému spáchání trestného činu podvodu zejména tím, že opatřili prostředky a odstranili překážky, žalobce konkrétně tím, že kryl podvodné jednání třetí osoby a s cílem učinit níže rozepsanou podvodnou transakci věrohodnější, zfalšované doklady včetně pojišťovnou (NN Životní pojišťovnou N.V.) požadovaného formuláře „Kontrola klienta“, antedatované ke dni 26. 9. 2017, pomohl vyhotovit a předložil je pojišťovně, která je obdržela dne 27. 10. 2017, v případě formuláře „Kontrola klienta“ až dne 1. 11. 2017, přičemž majitel a jediný disponent sběrného účtu plateb životního pojištění, jehož podpisy na uvedených antedatovaných formulářích byly zfalšovány, zemřel dne 12. 10. 2017 a oprávnění k nakládání s účtem nebylo uděleno žádné třetí osobě, takže vědomě prováděli transakci za třetí osobu, aniž by k tomu byli oprávněni, a to s cílem umožnit třetí osobě jako jediné obmyšlené osobě ze smlouvy o životním pojištění, aby jí byla vyplacena částka 2 449 000 Kč, a ona se tak o tuto částku nemusela dělit v dědickém řízení s dalšími osobami.
13. Na tomto podkladě živnostenský úřad dospěl k závěru, že žalobce přestal splňovat podmínku bezúhonnosti ve smyslu § 6 odst. 2 živnostenského zákona. Žalobce spáchal trestný čin v souvislosti s podnikáním, a to bez ohledu na skutečnost, že se jej dopustil jako pojišťovací a investiční zprostředkovatel, přičemž tyto činnosti byly (v době spáchání trestného činu) a jsou vyloučeny z režimu živnostenského zákona dle jeho § 3 odst. 3 písm. a). Není rozhodující, zda se jedná o podnikání v režimu živnostenského zákona nebo o podnikání mimo jeho režim, ale podstatné je, že jde o podnikání obecně. Ztráta podmínky bezúhonnosti musí ve smyslu § 6 odst. 2 živnostenského zákona dopadnout na všechny podnikatelské režimy. V daném případě nemá živnostenský úřad jinou možnost, než zrušit žalobci jakožto podnikateli – fyzické osobě jeho jediné živnostenské oprávnění k provozování živnosti s předmětem podnikání „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákoníku“. K argumentům žalobce živnostenský úřad uvedl, že podání dovolání a otázky případného řízení před Ústavním soudem, jsou bez právní relevance, neboť směrodatná je pouze existence pravomocného odsuzujícího trestního rozhodnutí ve věci. Z uvedeného důvod nepřistoupil živnostenský úřad ani k přerušení vedeného správního řízení.
14. Žalovaný napadené rozhodnutí odůvodnil vzhledem k odvolacím námitkám žalobce. K námitce předčasnosti a neoprávněnosti zrušení živnostenského oprávnění žalovaný uvedl následující. Relevantní skutečností pro zahájení řízení o zrušení živnostenského oprávnění je pravomocný odsuzující rozsudek. Dále je striktně dána povinnost zrušit živnostenské oprávnění podnikateli, který nesplňuje podmínky dané živnostenským zákonem. V daném případě bylo zjevné, že žalobce nesplňuje podmínku bezúhonnosti danou § 6 odst. 2 živnostenského zákona. Žalovaný dále nijak nerozporoval žalobcem namítanou skutečnost, že mu nebyl uložen trest zákazu činnosti. Podle žalovaného však zrušení

živnostenského oprávnění není sankcí s trestněprávním charakterem, ale je pouze reakcí na uložený trest v trestním řízení a z toho vyplývající skutečnost, že podnikatel nesplňuje všeobecnou podmínku provozování živnosti – podmínku bezúhonnosti. Živnostenský zákon v § 6 nijak nekonkretizuje, že případným rozsudkem uložený trest má mít souvislost pouze s živnostenským podnikáním. Naopak je zde uvedena souvislost s podnikáním v širším rozsahu, tak jak je definováno v občanském zákoníku. V daném případě došlo k trestnému jednání žalobce v přímé souvislosti s jeho činností vázaného zástupce, tedy při podnikání. K námitce protiprávního stavu a vícenásobného jednání žalovaný uvedl, že žalobci byl uložen jeden trest, a to trestním soudem. Rozhodnutí správního orgánu má sice sankční charakter, ale je pouze následkem jednání podnikatele a je následkem plnění zákonných povinností správního orgánu. Byť zrušení živnostenského oprávnění může být chápáno jako sankce, není to opatření definitivní, a živnostenské oprávnění může znovu vzniknout po zahlazení trestu. Žalobce přestal splňovat jak podmínku důvěryhodnosti podle zákonů o obchodování na kapitálových trzích, tak podmínku bezúhonnosti podle živnostenského zákona. Nejedná se tak o přímou sankci, ale o nesplnění podmínky, jejímž následkem je zrušení živnostenského oprávnění. Jako nedůvodnou posoudil žalovaný i odvolací námitku žalobce týkající se porušení práva na podnikání. Po podnikajícím subjektu jsou vyžadovány povinnosti a podmínky k provozování živnosti (viz čl. 26 Listiny základních práv a svobod), a to povinnosti směřující k živnostenským úřadům, tak povinnosti směřující ke spotřebitelům. Tyto podmínky konkretizované v § 6 živnostenského zákona v daném případě splněny nebyly. Dále žalovaný uvedl, že z konkrétního jednání žalobce, jak je popsáno ve výroku zmíněného rozsudku vyplývá, že žalobce využil svého postavení vázaného zástupce a smluvního spolupracovníka obchodní společnosti NN Finance, s.r.o., k získání věrohodnosti falšovaných dokumentů, které byly předloženy k poskytnutí finančních prostředků. Prováděl tedy činnosti (byť se nejednalo o živnostenské oprávnění), které odpovídají obsahu živnosti volné, obor činnosti „Zprostředkování obchodu a služeb“. Zákonem požadovaná souvislost vyplývá z toho, že se jednalo o řešení finančních záležitostí směřující k poškození smluvního partnera podnikatele, resp. k poškození obchodní společnosti NN Finance, s.r.o., a to vše za využití znalostí a informací žalobce získaných v rámci výkonu jeho podnikatelské činnosti. Je zřejmé, že trestná činnost žalobce způsobuje obavu z dotčení základních práv a svobod třetích osob při výkonu konkrétní podnikatelské činnosti. V tomto konkrétním případě, kdy měl žalobce postupovat v zájmu svého smluvního partnera, postupoval k jeho škodě. Žalovanému nepřísluší hodnotit průběh trestního řízení ani konkrétní části odůvodnění trestního rozsudku. Jeho úkolem je posoudit, zda podnikatel přestal splňovat jednu ze všeobecných podmínek pro provozování živnosti. Tato otázka byla v daném případě vyhodnocena ze strany živnostenského úřadu správně. Žalovaný podané odvolání zamítl a napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

15. V nyní souzené věci je předmětem sporu zejména subsumpce zjištěného skutkového stavu pod § 6 odst. 2 živnostenského zákona. Podle tohoto ustanovení se pro účely živnostenského zákona nepovažuje za bezúhonnou osoba, *„která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchán v souvislosti s podnikáním, anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo který ohlašuje, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.“* Živnostenský úřad totiž podle § 58 odst. 1 písm. a) živnostenského zákona zruší živnostenské oprávnění mimo jiné v případě, kdy podnikatel

již nesplňuje podmínky bezúhonnosti pro účely zmiňovaného zákona, tak jako tomu bylo i v dotčeném správním řízení.

16. Výklad § 6 odst. 2 živnostenského zákona je třeba provést se zřetelem na smysl a účel podmínky bezúhonnosti. Souvislost skutkové podstaty (respektive trestného činu) s podnikáním je nutné vykládat s ohledem na aprobovanou činnost konkrétní podnikatelské osoby a tuto souvislost řádně zdůvodnit, neboť jen tak je možné dostát požadavkům ústavně konformního výkladu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 As 69/2008-50, a ze dne 2. 2. 2012, č. j. 7 As 47/2011-84).
17. V rozsudku ze dne 5. 3. 2015, č. j. 9 As 229/2014-36, Nejvyšší správní soud rozvedl, že *„hlediskem posuzování musí vždy být to, zda povaha trestné činnosti osoby způsobuje obavu z dotčení základních práv a svobod třetích osob při výkonu konkrétní aprobované činnosti a zda by zásah do práva na podnikání nebyl v rozporu s principem proporcionality. Otázkou, jestli má trestná činnost takovou souvislost s podnikáním (nebo předmětem podnikání), že způsobuje ztrátu bezúhonnosti ve smyslu živnostenského zákona, je třeba zodpovědět v kontextu konkrétní věci a živnostenského oprávnění. Nejvyšší správní soud tím nezpochybňuje názor stěžovatele, vyjádřený v kasační stížnosti, že existují určité trestné činy, které budou pro svou obecnou povahu souviset s jakoukoliv podnikatelskou činností. Tato souvislost by však musela být ve všech takových případech odůvodněna vztahem ke každé jednotlivé podnikatelské činnosti. Výklad podmínky bezúhonnosti, dle kterého trestný čin spáchaný v souvislosti s některou z podnikatelských činností osoby je automaticky důvodem pro zrušení všech jejích živnostenských oprávnění, neúměrně zasahuje do základního práva podnikat a je tak v rozporu s Ústavou.“*
18. Podle závěrů uvedeného v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2019, č. j. 7 As 146/2018-18, *„[p]odmínku bezúhonnosti je přitom nutno chápat jako určitý ochranný prostředek, kterým se stát brání proti živnostenskému podnikání těch osob, u nichž se lze důvodně obávat, že touto svojí činností budou poškozovat zájmy jedinců i společnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 A 11/2002 - 33, nebo nálezy Ústavního soudu ze dne 7. 4. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 35/08).“*
19. Námitka žalobce, že mu v trestním řízení nebyl uložen trest zákazu činnosti podle § 73 trestního zákoníku, není pro danou věc relevantní. Žalobce se mylí, pokud má za to, že živnostenský úřad má přistoupit ke zrušení živnostenského oprávnění jen v takovém případě, pokud soud rozhodující o vině a trestu neuloží trest zákazu činnosti.
20. Správní orgány při rozhodování o zrušení živnostenského oprávnění mohou i v případě, kdy nebude uložen trest zákazu činnosti, dospět k závěru, že podnikatel již není bezúhonný ve smyslu živnostenského zákona. Pro posouzení bezúhonnosti je pro živnostenský úřad rozhodující shledání podnikatele vinným ze spáchání úmyslného trestného činu v souvislosti s podnikáním, nikoli jaký trest mu byl příslušným soudem uložen v trestním řízení. Je tedy nutno rozlišovat mezi uložením trestu příslušným soudem v rámci trestního řízení na základě trestního zákoníku a mezi postupem správních orgánů při zrušení živnostenského oprávnění na základě § 58 odst. 1 písm. a) živnostenského zákona. V daném případě proto správní orgány nepochybily, pokud se v souvislosti s trestním rozsudkem (přestože jím nebyl uložen trest zákazu činnosti) zabývaly možnou ztrátou jedné ze všeobecných podmínek provozování živnosti, a to ztrátou podmínky bezúhonnosti, pro kterou jsou povinny v souladu s § 58 odst. 1 písm. a) živnostenského zákona zrušit podnikateli živnostenské oprávnění.

21. Krajský soud poznamenává, že i v případě, kdy je uložen příslušným soudem trest zákazu činnosti, a podnikatel nemůže provozovat pouze konkrétní živnost nebo konkrétní obor živnosti volné, na který se zákaz vztahuje, je povinností živnostenského úřadu zabývat se otázkou ztráty podmínky bezúhonnosti. Případně uložený trest zákazu činnosti je jen jednou z možných překážek výkonu živnosti.
22. Přisvědčit nelze ani argumentaci žalobce, že byl fakticky potrestán třikrát. Zrušení živnostenského oprávnění nelze považovat za sankční opatření v pravém slova smyslu (jako např. rozhodnutí o uložení pokuty) ani ho nelze označit za dvojitý trestání ve smyslu zásady *ne bis in idem*. Jde pouze o zákonem obligatorně stanovený důsledek pravomocného odsouzení podnikatele za úmyslný trestný čin spáchaný v souvislosti s podnikáním (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2019, č. j. 7 As 146/2018-18, bod [22]). Obdobné lze konstatovat k žalobcem zmíněnému rozvázání spolupráce se smluvním partnerem, pro kterého vykonával činnost vázaného zástupce a k nemožnosti tuto činnost vázaného zástupce vykonávat. Nejedná se o sankční opatření v pravém slova smyslu, ale o důsledek pravomocného odsouzení žalobce za úmyslný trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem činnosti vázaného zástupce, konkrétně za trestný čin podvodu podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku formou pomoci.
23. Ztráta bezúhonnosti je jedním z obligatorních důvodů pro zrušení živnostenského oprávnění, jak správně argumentoval žalovaný v napadeném rozhodnutí. Pokud dojde k naplnění tohoto důvodu, živnostenský úřad je povinen živnostenské oprávnění zrušit. Živnostenský úřad nemá v takovém případě jakýkoliv prostor pro správní uvážení.
24. Z dikce zákona nevyplývá, že by trestná činnost, za kterou je podnikatel odsouzený a pro kterou by mohlo být podnikateli zrušeno živnostenské oprávnění, musela být spáchána pouze v souvislosti s výkonem podnikání v režimu živnostenského zákona. Jinými slovy zákon nevyžaduje, aby se pravomocné odsouzení podnikatele vztahovalo toliko na trestný čin spáchaný podnikatelem jako osobou podnikající podle živnostenského zákona. Ke ztrátě bezúhonnosti může dojít i tehdy, jestliže se podnikatel dopustí úmyslného trestného činu v souvislosti s podnikatelskou činností, která je z režimu živnostenského zákona vyloučena. V tomto ohledu tedy správní orgány posoudily věc správně. Tento dílčí závěr však sám o sobě není dostatečný pro zrušení živnostenského oprávnění žalobce. Jedná se pouze o základní předpoklad po vydání napadeného rozhodnutí. Pokud by žalovaný ustal u tohoto závěru, jednalo by se s ohledem na výše předestřená judikatorní východiska o závěr nedostatečný a žalobce by v takovém případě důvodně namítal, že nelze paušálně rušit živnostenské oprávnění trestně odsouzeným podnikatelům, aniž by bylo zkoumáno, nakolik byl ten který skutek spáchán v souvislosti s konkrétním podnikáním (nikoliv s pouhým odkazem na obecnou definici podnikání v občanském zákoníku). K popsané situaci však v nyní řešeném případě nedošlo. Napadené rozhodnutí není postaveno pouze na závěru, že trestná činnost žalobce obecně souvisí s podnikáním a že ztráta bezúhonnosti v jakékoli podnikatelské činnosti vede automaticky ke zrušení živnostenského oprávnění, jak nedůvodně namítá žalobce.
25. Žalovaný na str. 6 napadeného rozhodnutí dostatečně ozřejmil intenzivní a blízký vztah mezi trestnou činností žalobce a provozováním živnosti, který vyžaduje, aby v zájmu ochrany práv třetích osob či veřejného zájmu bylo zasaženo do žalobcovy svobody podnikání. Žalovaný zmínil, že žalobce prováděl ty činnosti, které odpovídají živnosti volné, obor činnosti „Zprostředkování obchodu a služeb“, přičemž při páchaném zločinu využil, resp. zneužil znalostí a informací získaných v rámci své podnikatelské činnosti

k získání věrohodnosti falšovaných dokumentů, které byly předloženy k poskytnutí finančních prostředků, což vedlo k poškození třetí osoby při řešení finančních záležitostí. Žalovaný tak dostatečně vysvětlil souvislost mezi trestnou činností žalobce, které se dopustil jako vázaný zástupce, a živnostenským oprávněním, jehož je žalobce držitelem.

26. Krajský soud souhlasí se žalovaným, že povaha trestné činnosti žalobce způsobuje obavu z dotčení základních práv a svobod třetích osob při výkonu rušeného živnostenského oprávnění žalobce a zásah do práva na podnikání v takovém případě není v rozporu s principem proporcionality.
27. Nedůvodná je také žalobní námitka, že zrušení živnostenského oprávnění žalobce nemá žádnou preventivní funkci, ale převládá složka represivní. Jakkoli nepříznivě a negativně žalobce vnímá postup správních orgánů, sleduje zrušení živnostenského oprávnění z důvodu ztráty bezúhonnosti primárně zájem ochránit společnost před negativními dopady podnikání živnostníků, kteří sice splňují všechny ostatní podmínky pro výkon živnosti, nicméně vzhledem k jejich předchozímu jednání jsou důvodné obavy, že výkonem živnosti budou poškozovat oprávněné zájmy třetích osob. Zrušení živnostenského oprávnění pro neplnění podmínky bezúhonnosti má tedy především funkci ochranou či nápravnou. Aby mohlo takové opatření, v jehož důsledku dochází k omezení svobody podnikání ve smyslu čl. 26 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod, obstát v testu proporcionality, musí existovat zřejmá souvislost mezi spáchaným trestným činem či závažným porušením povinností a podnikáním živnostníka, resp. předmětem jeho podnikání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2021, 5 As 246/2021-15, bod [16]). Jak bylo uvedeno výše, žalovaný zmíněnou věcnou souvislost trestného činu s živnostenským oprávněním žalobce zjistil a dostatečně vysvětlil. Nelze tedy akceptovat ani námitku žalobce, že bylo nezákonně či nepřiměřeně zasazeno do jeho práva na podnikání podle čl. 26 odst. 1 Listiny základních práva a svobod.
28. Krajský soud nepopírá, že ne všechny obory volné živnosti jsou založeny na zprostředkovatelské činnosti, např. žalobcem zmiňovaný obor č. 48 - Velkoobchod a maloobchod. Nicméně tato skutečnost není sama o sobě schopná ovlivnit výše uvedené závěry ohledně souvislosti trestné činnosti žalobce a jeho předmětu podnikání. Je zcela dostačující, pokud žalovaný poukázal na ten z oborů volné živnosti, který na zprostředkovatelské činnosti založen je a v jeho povaze našel souvislost s trestnou činností spáchanou žalobcem. Pro úplnost krajský soud dodává, že živnostenský zákon upravuje pouze jedinou volnou živnost v § 19 písm. c) a § 25. Správní orgány nemohly tedy postupovat jinak, než že zrušily žalobci podle § 58 odst. 1 písm. a) živnostenského zákona tuto volnou živnost jako „celek“.
29. Neobstojí ani argumentace žalobce, že zrušení živnostenského oprávnění pro něho bude znamenat definitivní nemožnost vykonávat ekonomickou činnost vlastními silami. Existují i jiné možnosti výdělku než pouze v rámci provozování živnosti. Postup správních orgánů žalobci neznemožňuje obstarávat si prostředky k živobytí ze závislé činnosti (byť např. mimo dosavadní kvalifikaci žalobce). Nelze akceptovat argumentaci žalobce, že v jiných ekonomických odvětvích, než je obor pojišťovnictví, nemá žádné pracovní zkušenosti a bude nucen evidovat na úřadu práce, čímž bude zasazeno i do jeho ústavně garantovaného práva na soukromý život. Byl to výhradně žalobce, který vlastním přičiněním přestal splňovat zákonné podmínky, v jejichž mezích si dle čl. 26 Listiny základních práv a svobod může svobodně zvolit, jakým způsobem se bude živit. Na okraj soud poznamená, že s ohledem na současnou situaci na trhu práce, kdy je velká poptávka

i po nekvalifikovaných pracovnících, lze předpokládat, že žalobcem tvrzená absence pracovních zkušeností v jiném ekonomickém oboru nebude pro žalobce natolik omezující.

30. Soud neshledal potřebu provádět dokazování – ve věci bylo možné vyjít z podkladů obsažených ve správním spise. Provedení důkazního návrhu žalobce jdoucího nad rámec spisového materiálu (Upozornění České národní banky na zjištěné nedostatky ze dne 12. 2. 2021, č. j. 2021/015296/CNB/650, sp. zn. S-Sp-2021/00036/CNB/655) nepovažoval soud za nezbytné, a to z důvodu jeho nadbytečnosti. Danou věc posuzoval krajský soud z hlediska ztráty bezúhonnosti ve smyslu § 6 živnostenského zákona. Otázka, zda žalobce přestal splňovat v důsledku pravomocného odsouzení podmínku důvěryhodnosti vázaného zástupce ve smyslu zákona o podnikání na kapitálovém trhu nebo zákona o doplňkovém penzijním spoření, je v nyní řešeném případě irelevantní. Provedení předmětného důkazu by tak nemohlo mít vliv na výše učiněné závěry soudu a přispět k dalšímu objasnění věci.

V. Závěr a náklady řízení

31. Krajský soud na základě všech výše uvedených skutečností a úvah neshledal žalobu důvodnou, proto ji postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
32. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, však žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto mu je nelze přiznat (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 19. 1. 2023

Mgr. Milan Procházka v. r.
předseda senátu